

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Kzz 8/12
29.02.2012. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Bate Cvetkovića, predsednika veća, Anđelke Stanković, Ljubice Knežević-Tomašev, Veska Krstajića i Gorana Čavline, članova veća, sa savetnikom Vrhovnog kasacionog suda Draganom Vuksanović, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu okr.J.L., zbog produženog krivičnog dela obljava zloupotrebom položaja iz člana 181. stav 3. u vezi stava 2. i člana 61. stav 1. Krivičnog zakonika, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz. 23/12 od 10.01.2012. godine, podignutom protiv pravnosnažne presude Apelacionog suda u Beogradu Kž1 396/11 od 13.09.2011. godine, u sednici veća održanoj 29.02.2012. godine, doneo je

P R E S U D U

Zahtev za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz 23/12 od 10.01.2012. godine UVAŽAVA SE kao delimično osnovan i utvrđuje da je pravnosnažnom presudom Apelacionog suda u Beogradu Kž1 396/11 od 13.09.2011. godine povređen zakon u korist okr.J.L. – član 368. stav 1. tačka 11. ZKP i član 368. stav 2. u vezi člana 377. stav 2. ZKP, dok se u preostalom delu zahtev za zaštitu zakonitosti odbija kao neosnovan.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Višeg suda u Negotinu K. 58/10 od 14.12.2010. godine okr.J.L. oglašen je krivim zbog produženog krivičnog dela obljava zloupotrebom položaja iz člana 181. stav 3. u vezi stava 2. KZ u vezi člana 61. stav 1. KZ i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od sedam godina.

Odlučujući o žalbi branioca okrivljenog, Apelacioni sud u Beogradu je presudom Kž1 396/11 od 13.09.2011. godine uvažio žalbu, preinačio prvostepenu presudu i na osnovu člana 355. tačka 2. ZKP okr. J.L. oslobodio od optužbe da je izvršio produženo krivično delo obljava zloupotrebom položaja iz člana 181. stav 3. u vezi stava 2. KZ u vezi člana 61. stav 1. KZ.

Protiv pravnosnažne presude Apelacionog suda u Beogradu Kž1 396/11 od 13.09.2011. godine Republički javni tužilac podigao je zahtev za

zaštitu zakonitosti Ktz 23/12 od 10.01.2012. godine zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 3. i 11. ZKP i člana 368. stav 2. ZKP sa predlogom da Vrhovni kasacioni sud zahtev uvaži i utvrdi da je drugostepenom presudom povređen zakon u korist okrivljenog.

Vrhovni kasacioni sud je postupio u smislu člana 422. stav 2. i 3. ZKP i održao sednicu veća, u prisustvu branioca okrivljenog, adv. Z.V., a u odsustvu uredno obaveštenih zamenika Republičkog javnog tužioca i okr.J. L., na kojoj je razmotrio spise predmeta sa presudom protiv koje je zahtev za zaštitu zakonitosti podignut, pa je, po oceni navoda u zahtevu, našao:

Zahtev za zaštitu zakonitosti je delimično osnovan.

Osnovano se u zahtevu za zaštitu zakonitosti najpre ukazuje da je drugostepena presuda doneta uz

bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP jer ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama.

Naime, drugostepeni sud je, nakon održanog pretresa, okr. J.L. oslobodio od optužbe za produženo krivično delo iz člana 181. stav 3. u vezi stava 2. KZ u vezi člana 61. stav 1. KZ jer, po stavu drugostepenog suda, nije dokazano da je okrivljeni to delo izvršio. Dajući razloge za takvu svoju odluku drugostepeni sud je naveo da nije sporno da je nad maloletnom oštećenom izvršena obluba, kao i to da je izvršenim veštačenjem utvrđeno da u vaginalnom brisu oštećene postoje frakcije spermatozoidnih ćelija NN muške osobe, a za koje je utvrđeno da sigurno ne potiču od okrivljenog. Po nalaženju drugostepenog suda jedini dokaz koji je teretio okrivljenog je iskaz maloletne oštećene dat u istrazi, međutim, njenom iskazu se ne može pokloniti vera, s obzirom da je na pretresu izmenila ranije dat iskaz, a po stavu drugostepenog suda, neuropsihijatrijskim veštačenjem se nije moglo pouzdano utvrditi koji je njen iskaz tačan.

Međutim, po oceni Vrhovnog kasacionog suda, pored napred iznetih nespornih činjenica, pomenuto veštačenje i iskaz maloletne oštećene su jedina dva dokaza koja drugostepeni sud ocenjuje kod utvrđivanja činjeničnog stanja, dok ostale izvedene dokaze, a pogotovu iskaz svedoka F.A.K., majke maloletne oštećene, koja je tokom citavog postupka (njen iskaz čitan i na pretresu pred drugostepenim sudom), upravo ukazivala na okrivljenog kao izvršioca predmetnog krivičnog dela, drugostepeni sud uopšte ne ocenjuje. U situaciji kada je maloletna oštećena dala različite iskaze u istrazi i na pretresu i kada je iskaz njene majke u suprotnosti sa drugim izvedenim dokazima (odbrane okrivljenog, nalaza neuropsihijatrijskog i psihološkog veštačenja), kao i kod činjenice da je prvostepenom presudom okrivljeni bio oglašen krivim za izvršenje navedenog krivičnog dela u produženom trajanju, drugostepeni sud je bio u obavezi, shodno odredbi člana 361. stav 7. ZKP, da da ocenu

verodostojnosti izvedenih protivrečnih dokaza. Kako drugostepeni sud nije postupio u skladu sa navedenom odredbom, to drugostepena presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, što predstavlja bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP, na koju javni tužilac osnovano ukazuje u zahtevu za zaštitu zakonitosti.

Ostalim navodima zahteva kojima ukazuje na navedenu bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP, javni tužilac u suštini samo iznosi drugačiju ocenu izvedenih dokaza u odnosu na onu koju je dao drugostepeni sud.

Osnovano se u zahtevu za zaštitu zakonitosti ukazuje da je drugostepeni sud učinio i bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 2. ZKP jer na pretres nije pozvao punomoćnika maloletne oštećene niti njenu majku kao zakonskog zastupnika i time ih onemogućio da eventualno predlažu dokaze i postavljaju pitanja ili stavljaju primedbe prilikom izvođenja drugih dokaza na osnovu kojih je drugostepeni sud utvrđivao činjenično stanje, što je bilo od uticaja na zakonito donošenje presude. Na ovaj način, drugostepeni sud je postupio suprotno odredbi člana 377. stav 2. ZKP kojom je predviđeno koja lica se pozivaju na pretres pred drugostepenim sudom, pa među njima i zakonski zastupnik i punomoćnik oštećenog, što, imajući u vidu napred izneto, predstavlja bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 2. u vezi člana 377. stav 2. ZKP, a ne povredu odredbe člana 285. ZKP, na koji član se poziva javni tužilac u zahtevu, s obzirom da se odredba člana 285. ZKP odnosi na glavni pretres pred prvostepenim sudom, a ne na pretres pred drugostepenim sudom. Vrhovni kasacioni sud zahtev za zaštitu zakonitosti ocenjuje neosnovanim u delu u kome se navodi da je drugostepeni sud povredio odredbu člana 368. stav 1. tačka 3. ZKP u vezi člana 154. Zakona o maloletnim učiniocima krivičnih dela i krivičnopravnoj zaštiti maloletnih lica.

Naime, punomoćnik maloletne oštećene ne spada u krug lica čije je prisustvo na glavnom pretresu po zakonu obavezno (obavezno prisustvo lica na glavnom pretresu regulisano je odredbama člana 303. do 306. ZKP) pa se stoga ne radi o bitnoj povredi odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 3. ZKP, a što se tiče odredbe člana 154. Zakona o maloletnim učiniocima krivičnih dela i krivičnopravnoj zaštiti maloletnih lica, navedenom odredbom je samo predviđeno da maloletno lice kao oštećeni mora imati punomoćnika od prvog saslušanja okrivljenog. U konkretnom slučaju maloletna oštećena je imala punomoćnika, pa stoga nije povređena odredba člana 154. Zakona o maloletnim učiniocima krivičnih dela i krivično pravnoj zaštiti maloletnih lica, već je nepozivanjem punomoćnika na pretres pred drugostepenim sudom učinjena povreda iz člana 368. stav 2. u vezi člana 377. stav 2. ZKP, o čemu je već bilo reči, u prethodnom delu obrazloženja.

Iz iznetih razloga, na osnovu odredaba člana 425. stav 2. i člana 424. ZKP, odlučeno je kao u izreci ove presude.

Zapisničar - savetnik

Predsednik veća

Dragana Vuksanović

sudija

Bata Cvetković